

Başvuru Numarası : 2025/2128
Toplantı Tarihi/Sayısı : 24.12.2025/252
Karar Numarası : 2025/893
Başvuran : ...
Başvuran Vekili/ Vasisi : -
Adres :
Muhatap Kurum/Kişi : Gebze Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
Muhatap Vekili : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, görev gereklerini yerine getirmeyen okul öncesi öğretmeninin eylemlerinin yaptırımsız kaldığı ve başvuranın oğluna yönelik engellilik temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran başvuru dilekçesi ve eklerinde özetle:

a. Oğlunun orta düzeyde otizm spektrum bozukluğu ile dil ve konuşma güçlüğü tanısı olduğunu ve 2023-2024 eğitim-öğretim yılında ... Özel Eğitim Anaokulu Müdürlüğünde eğitim aldığını,

b. Söz konusu Anaokulunda görev yapan ... isimli okul öncesi öğretmeni tarafından oğlunu Anaokuluna göndermek suretiyle kendisinin evde rahat vakit geçirdiğinin kinayeli biçimde dile getirildiğini,

c. Oğlunun, tuvalet ihtiyacını çeşitli biçimlerde ifade etmesine rağmen okul öncesi öğretmeni tarafından gerekli ilginin gösterilmediğini, bu nedenle tuvaletle ilgili sorunların yaşandığını, şaka yaptığı sanılarak oğlunun tuvalete okul öncesi öğretmeni tarafından gönderilmediğini ve tuvalet eğitimi için oğlunun bir süre Anaokuluna gidemediğini, bu süreçte okul öncesi öğretmeni tarafından oğlunun Anaokuluna neden gidemediğinin sorulmadığını,

ç. Tuvalet eğitiminin tamamlanmasından sonra oğlunun okula tekrar başladığını, oğlunun tuvalet ihtiyacını ayakta gidermesinden dolayı üzerine sıçratması nedeniyle okul öncesi öğretmenince “abdestinin bozulacağı” gerekçesiyle güçlük çıkarıldığını, okul öncesi öğretmeninin rehber personele oğlunu bu şekilde sınıfa almayacağını söylediğinin kendisine aktarıldığını,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

d. Rehber personeli değişikliği talebini öğretmenleriyle paylaştığında, oğlunun tuvalete götürülebilmesi için ilgili rehber personelin kendisi tarafından aranmasının okul öncesi öğretmeni tarafından istendiğini, Anaokulunda rehber personel bulunmasına rağmen çocuğunu tuvalete kendisinin götürdüğünü ve bunun için okul öncesi öğretmenin kendisine dört farklı saat dilimi verdiğini,

e. Bu dönemde oğlunun sınıfa girmemek için ağladığını, sınıftayken ağladığı zamanlar ise kendisi tarafından sınıftan alınarak sakinleştirilmesinin talep edildiğini,

f. Çocuğunun ayrıca özel eğitim aldığını ve özel eğitim dersinin öğleden sonra olduğunu, ancak okul öncesi öğretmenin çocuğunun öğleden önce Anaokuluna getirilmesini istemediğini yüksek sesle dile getirdiğini, durumu idareye iletmesi üzerine okul öncesi öğretmenin uyarıldığını, akabinde okul öncesi öğretmeni tarafından sınıfa çağrılarak özür dilemeye zorlandığını,

g. Okul öncesi öğretmenin görev gereklerini yerine getirmemesi nedeniyle sınıftaki öğrencilerin ilgisiz kaldıklarını, kitapları sevmesinden dolayı oğluna gorillerle ilgili bir kitap verildiğini ve oğlunun bir dönem goril taklidi yapmaya başladığını, aynı sınıfta görev yapan özel eğitim öğretmeni ...'dan talep etmesi üzerine kitabın sınıftan kaldırıldığını,

ğ. Özel eğitim öğretmeni ...'nın yaşanan olaylarda kendisini haklı gördüğünü ancak müdahale edemediğini belirttiğini ve bu durumu Okul Müdürüne aktardığını öğrendiğini,

h. Bir gün okul ders saati bitmeden oğlunun kendisine teslim edildiğini, bu sırada sınıfta farklı öğretmenlerin ve bir öğrencinin bulunduğunu, daha sonrasında okul öncesi öğretmenin kendi kızını da sınıfa çıkardığını ancak oğlunu sınıfa tekrar çıkarmadığını,

ı. Sınıfta yapılanları tekrar etmek için ödev verilmesini istediğinde okul öncesi öğretmeni tarafından oğluna “hiçbir şey yaptıramadığı” gerekçesiyle Anaokulunda yapılması gerekenleri evde kendisinin yapmasının ve kontrol için de fotoğraf ve videoların gönderilmesinin istendiğini,

i. Şikâyeti sonrası okul öncesi öğretmenince sürecin kişiselleştirildiğini, sınıf etkinliğinde kendisine yönelik bazı sözlerin sarf edildiğini ve kendisi hakkında “*aynı cadıya benzedi, cadı gibi zaten*” gibi hakaret içerikli ifadelerin kullanıldığını,

j. Bir gün bez değişiminde başka bir öğrencinin özel bölgesine bakmaya çalışması gerekçesiyle oğlunun okul öncesi öğretmeni tarafından merdivenlerden silkelenerek indirildiğini,

k. Olayların 17/4/2024'e kadar sürdüğünü, idarece okul öncesi öğretmenine yalnızca bir kez uyarıda bulunulduğunu sonradan öğrendiğini ve okulların kapanmasına bir ay kala yapılan sınıf değişikliği sonrasında bir sorun yaşanmadığını, öncesinde yaşanan olaylar nedeniyle eğitim hayatında bir kayıp yaşanmasaydı oğlunun kaynaştırma tanısı alabilecek seviyeye kesinlikle geleceğini,

l. 2023-2024 eğitim-öğretim yılının sonunda okul öncesi öğretmeni ...'nın görevine son verildiğinin bildirilmesine karşın ilgili öğretmenin 2024-2025 eğitim-öğretim yılında çalışmayı sürdürdüğünü,

m. Kocaeli Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğüne hitaben şikâyet dilekçesi hazırladığını, ancak ... isimli şube müdürü tarafından olayın 2023-2024 eğitim-öğretim yılında yaşandığının ve 2024-2025 eğitim-öğretim yılına ilişkin bir şikâyet olması halinde işlem yapacağını söylendiğini, daha sonrasında dilekçenin Gebze Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne hitaben düzenlenip teslim edilmesi halinde işleme

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

koyulacağının ifade edildiğini, bunun üzerine Gebze Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne hitaben 20/12/2024 tarihli dilekçesini teslim ettiğini, şikâyeti üzerine yapılan incelemede olumsuzluk tespit edilmediğini, ancak incelemenin haberli olması nedeniyle okul öncesi öğretmeni tarafından ön hazırlığın yapıldığını,

n. Yeni eğitim-öğretim dönemindeki bütün velilerle görüştüğünü ve aynı sorunların yaşandığını anladığını,

o. Kocaeli Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğüne şikâyet dilekçesi sunduktan sonra kendisinin ve diğer kişilerin ifadelerinin alındığını, ancak henüz sonuç alamadığını, hiçbir dilekçesinin bir ay içinde cevaplandırılmadığını, ... isimli okul öncesi öğretmenin eylemlerinin yaptırımsız kaldığını,

ö. Ders saatlerinde farklı sınıf öğretmenlerinin ve öğrencilerinin okul öncesi öğretmenin sınıfında bulunduğunu,

p. Burnuyla oynadıktan sonra elini üzerine silmesi nedeniyle oğlunun sınıfta tutulamayacağını söylendiğini, sınıfın içinde oğlunun üzerini temizlemesine izin verilmediğini, kıyafeti sınıf dışında temizlendikten sonra oğlunun sınıfa kabul edildiğini,

r. Okul öncesi öğretmeni tarafından ısrar edilmesi nedeniyle oğlu için psikiyatriste ilaç yazdırdığını, psikiyatrist tarafından yazılan ilacın yan etkisinden kaynaklı sebeplerle oğlunun merdivenlerde zorlanması nedeniyle öğretmenin şikâyet etmeye başladığını,

s. Aynı sınıfta eğitim gören başka bir öğrenciyle daha fazla ilgilenildiğini ve gelişimleri yönünden oğlu ile kıyaslandığını,

ş. Öğrencilerin ilgisiz kaldıklarını görmemesi için kapının kapalı tutulduğunu ve kendisinin dışarda beklemesi gerektiğinin üslupsuz şekilde söylendiğini,

ileri sürmektedir.

t. Öte yandan başvuran tarafından okul öncesi öğretmeni ...'nın özel eğitim anaokullarında görevlendirilmemesinin de talep edildiği anlaşılmaktadır.

3. Muhatap Gebze Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte, 2023-2024 ve 2024-2025 eğitim-öğretim yıllarında öğretmen ... hakkında Anaokuluna veya Müdürlüklerine diğer velilerce yapılmış Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) dâhil resmi şikâyet kaydına rastlanmadığı ifade edilmiştir. Muhatap tarafından yazılı görüşün ekinde; ... hakkında hazırlanan ve başvuran veli ..., okul öncesi öğretmeni ..., Okul Müdürü ..., Okul Müdür Yardımcısı ..., öğretmen ... ve özel eğitim öğretmeni ...'nın ifadelerini içerir 12/6/2025 tarihli inceleme ve soruşturma raporu, Anaokulu Müdürlüğünce okul öncesi öğretmeni ... hakkında hazırlanan rapor ve ders denetim formu, 15/7/2024 tarihli CİMER başvurusuna cevaben Okul Müdür Yardımcısı ... tarafından hazırlanan tutanak, okul öncesi öğretmeni ...'nın 14/6/2024 tarihli görevden ayrılış ve 10/9/2024 tarihli göreve başlama yazıları, 2024-2025 eğitim-öğretim yılına ait öğretmen ve rehber personel görev talimatları, günlük eğitim akışı ve zaman çizelgesi, 2023-2024 eğitim-öğretim yılının birinci döneminde başvuranın oğlunun eğitim gördüğü sınıfa ait öğrenci listesi ve öğrencilerin engel durumları sunulmuştur.

4. Başvuran, yazılı görüşünde özetle:

a. Şikâyetleri sebebiyle yapılan incelemelerin ve ifadelerdeki iddiaların mesnetsiz olduğunu,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

b. Anaokuluna oğlunu tek başına gönderdiği ilk bir aylık dönemde çocuğunun tuvalet ihtiyacının giderilmesiyle ilgili bir sorun yaşanmadığını, ancak sonrasında yaşanan sorunlar nedeniyle altı ay boyunca oğluyla birlikte Anaokuluna gittiğini,

ç. Oğlunun ... isimli rehber personel ile tuvalete gitmesi konusunda sorunlar yaşandığını, tuvalet ihtiyacının giderilmesinde yaşanan sorunların çözülmesi için iki kez Anaokuluna uzun dönem ara verdiklerini,

d. Oğlunun sınıftan zor çıktığını ve tuvalet ihtiyacı olmadığı zamanlarda tuvalete gitmek istemediğini ancak öğretmenin çocuğunu zorla gönderdiğini ve çocuğun tekrar sınıfa girmek istemediğini,

e. ... isimli rehber personel tarafından oğlunun sorunsuz biçimde tuvalete götürüldüğünü, ancak okul öncesi öğretmeni ... tarafından sorun çıkarıldığını, oğlunun söz konusu rehber personel tarafından tuvalete götürülmesine ilişkin talebini öğretmenleriyle paylaştığında okul öncesi öğretmeni tarafından oğlunun tuvalete götürülebilmesi için ilgili rehber personelin kendisi tarafından aranmasının istendiğini,

f. Şikâyet konusunun oğlunun tuvalet alışkanlığı ile ilgili olmadığını, çocuğunun üç yaşında bezi bıraktığını ve bu konuda yaşanan sorunun tamamen okul öncesi öğretmeninden kaynaklandığını, ancak öğretmenin tavsiyesine uyarak Anaokuluna ara verdiğini ve oğluna tuvalet eğitimi verdiğini, asıl sorunun rehber personelde değil okul öncesi öğretmeninde olduğunu, okul öncesi öğretmenin velilere ve öğrencilere nasıl davranması gerektiğini bilmediğini, çözüm odaklı olmadığını, sorunları büyüten bir kişiliğe sahip olduğunu,

g. Okul İdaresinin yaşananlardan haberdar olduğunu, olayı hiçbir zaman kişiselleştirmedeğini,

ğ. ... isimli özel eğitim öğretmenin rehber personel değişikliği talebini paylaştığında ve etkinlik sırasında yanlarında olması nedeniyle hakaret ve yüksek sesle konuşmalara şahit olduğunu, özür dilemeye zorlandığında ise özel eğitim öğretmenin öğrencilerle birlikte oyun odasına gönderildiğini ve bu sırada sınıfta sadece kendisinin ve okul öncesi öğretmenin bulunduğunu, özür dilemeye zorlanmasına ilişkin olayın kamera kayıtlarından sınıfa giriş ve çıkış incelenerek tespit edilebileceğini, bu durumu idareye aktardığını, öte yandan özel eğitim öğretmenin oğlunun kendisine erken teslim edildiğinde de sınıfta olmadığını ve aşağıda sakinleşmek için oğluna kitap okuduğuna şahit olmadığını, özel eğitim günü Anaokuluna getirmesi sebebiyle okul öncesi öğretmeni tarafından azarlandığında da özel eğitim öğretmenin oğluyla birlikte sınıfa çıktığı için yanlarında olmadığını, söz konusu bu son olaya Anaokulunda bulunan velilerin şahit olduğunu, okul öncesi öğretmeni hakkında yürütülen inceleme ve soruşturmada özel eğitim öğretmenin aynı sınıfta görev yaptığı okul öncesi öğretmeni savunmaya yönelik ifade verdiğini,

h. Sınıftan erken teslim edildiğinde okul öncesi öğretmenin oğlunu lavaboya giderken görmediğini, kendi kızını yan binadaki anaokulundan almaya giderken gördüğünü,

ı. Tuvalet ihtiyacını ayakta gidermesinden dolayı oğlunun küçük tuvaletini üzerine sıçratması nedeniyle abdestini bozacağını ve bu şekilde sınıfa almayacağını okul öncesi öğretmeni tarafından söylendiğinin kendisine Anaokulunun son günlerinde ... isimli rehber personelce aktarıldığını,

i. Sınıfta gerçekleştirilen üç etkinlikten ikisinin kendisi tarafından gerçekleştirildiğini, diğerinin ise bir veli tarafından yapılması gerekirken öğretmenlerce yapıldığını, söz konusu bu velinin oğluyla da çok fazla ilgilenildiğini ve gelişimleri konusunda kendi oğluyla kıyaslandığını, özel eğitim öğretmeni tarafından da kıyaslamanın yanlış

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

olduğunun dile getirildiğini,

j. Okul öncesi öğretmeninin ... isimli veliyle de tuvalet sorunu yaşadığını ve kırıncı olduğunu,

k. Ders denetim formunu kabul etmediğini, 2025-2026 eğitim-öğretim yılında okul öncesi öğretmeni ...'na Anaokulunda görev verilmediğini,

l. Okulda, oyun odalarında, sınıflarda, koridorlar, giriş ve çıkışlarda, yemekhanede kamera sistemlerinin kurulması gerektiğini,

ifade etmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kanun önünde eşitlik*" başlıklı 10'uncu maddesinin birinci ve sonuncu fıkralarında "*Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.*" ve "*Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.*" hükümleri yer almaktadır.

6. Anayasa'nın "*Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi*" başlıklı 42'nci maddesinin sekizinci fıkrasında "... Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır." hükmü yer almaktadır.

7. 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Tanımlar*" başlıklı 2'nci maddesinde "(1) Bu Kanunun uygulanmasında; (...) f) Engelli: Fiziksel, zihinsel, ruhsal ve duyuşal yetilerinde çeşitli düzeyde kayıplarından dolayı topluma diğer bireyler ile birlikte eşit şartlarda tam ve etkin katılımını kısıtlayan tutum ve çevre şartlarından etkilenen bireyi, (...) i) Makul düzenleme: Engellilerin hak ve özgürlüklerini tam ve diğer bireylerle eşit şekilde kullanmasını veya bunlardan yararlanmasını sağlamak üzere belirli bir durumda ihtiyaç duyulan, mali imkânlar nispetinde, ölçülü, gerekli ve uygun değişiklik ve tedbirleri, (...) ifade eder." hükmü yer almaktadır.

8. 6701 sayılı Kanun'un "*Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı*" başlıklı 3'üncü maddesinde "(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. (3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. (4) Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür." hükmü yer almaktadır.

9. Yine 6701 sayılı Kanun'un "*Ayrımcılık türleri*" başlıklı 4'üncü maddesinde "(1) Bu Kanun kapsamına giren ayrımcılık türleri şunlardır: a) Ayrı tutma. b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

c) Çoklu ayrımcılık. ç) Doğrudan ayrımcılık. d) Dolaylı ayrımcılık. e) İşyerinde yıldırma. f) Makul düzenleme yapmama. g) Taciz. ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık. (2) Eşit muamele ilkesine uyulması veya ayrımcılığın önlenmesi amacıyla idari ya da adli süreçleri başlatan yahut bu süreçlere katılan kişiler ile bunların temsilcilerinin, bu nedenle maruz kaldıkları olumsuz muameleler de ayrımcılık teşkil eder." hükmü yer almaktadır.

10. Mezkûr Kanun'un "Ayrımcılık yasağının kapsamı" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasında "Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar." hükmü yer almaktadır.

11. Yine mezkûr Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde "Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" hükmü yer almaktadır.

12. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinde "(1) Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. ... (2) İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir." hükmü yer almaktadır.

13. Yine 6701 sayılı Kanun'un "İspat yükü" başlıklı 21'inci maddesinde "(1) Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir." hükmü yer almaktadır.

14. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasında "Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...) yönlerinden incelenenir." hükmü yer almaktadır.

15. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'inci maddesinde "(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir." hükmü yer almaktadır.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

16. 6701 sayılı Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrası, "*Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.*" hükmünü haizdir. Mezkûr Kanun'un aynı maddesinin ikinci fıkrasında; "*İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir.*" hükmü yer almaktadır. Başvuranın ayrımcılık yasağının ihlali niteliğinde olduğunu iddia ettiği uygulamanın düzeltilmesi için ilgili idareye CİMER aracılığıyla ve çeşitli tarihlerde ibraz edilen dilekçeler ile şikâyetlerde bulunduğu, söz konusu şikâyetlere Gebze Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından cevap verildiği görülmektedir. Dolayısıyla başvuranın 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin ikinci fıkrasında aranan ilgili tarafa başvuru şartını yerine getirdiği kanaatine varılmıştır.

17. Öte yandan başvuru dosyasında yer alan bilgi ve belgeler incelendiğinde, başvurunun 6701 sayılı Kanun ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik çerçevesinde kabul edilebilirlik açısından ele alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

18. Dosya kapsamında başvuran tarafından okul öncesi öğretmeni ...'nın özel eğitim anaokullarında görevlendirilmemesinin talep edildiği anlaşılmaktadır. Öncelikle ifade edilmesi gerekir ki Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK); 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ile görevli kılınmıştır. Mezkûr Kanun ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca ayrımcılık yasağının ihlaline ilişkin başvurunun inceleme ve araştırma sonucunda yerinde olduğu kanaatine varılması halinde TİHEK'in ihlal kararı verme ve idari yaptırım kararı uygulama yetkisi bulunmaktadır. Öte yandan mezkûr Yönetmelik'in 67'nci maddesinin ikinci fıkrasında, esas incelemesinde başvurunun söz konusu Yönetmelik'in 48'inci maddesinde belirtilen "*Kurumun görev alanına girip girmediği*" ile ilişkin koşulu taşımadığının anlaşılması halinde gerekçeli kabul edilmezlik kararının verileceği hükme bağlanmıştır. Bu kapsamda, başvuranın okul öncesi öğretmeni ...'nın özel eğitim anaokullarında görevlendirilmemesine ilişkin talebinin Kurumumuzun görev alanına girmediği değerlendirildiğinden kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

19. 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında; cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılığın yasak olduğu düzenlenmiştir. Mezkûr Kanun kapsamında bir inceleme yapılabilmesi için ayrımcılık yasağını ihlal ettiği ileri sürülen muamelenin veya uygulamanın mezkûr Kanun'da sayılan ayrımcılık temellerinden birine veya birden fazlasına dayanılarak ortaya çıkması gerekmektedir. Bu çerçevede anılan Kanun'da sayılan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

temeller dışında bir temele dayanılarak veya herhangi bir temele dayanılmaksızın ayrımcılık iddiasında bulunulan haller, Kanun kapsamı dışında kalmaktadır. Mezkûr Kanun'un 4'üncü maddesinde Kanun kapsamına giren ayrımcılık türleri; ayrı tutma, ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama, çoklu ayrımcılık, doğrudan ayrımcılık, dolaylı ayrımcılık, işyerinde yıldırma, makul düzenleme yapmama, taciz, varsayılan temele dayalı ayrımcılık ve mağdurlaştırma olarak belirlenmiştir. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinde belirtilen hususlar doğrultusunda ayrımcılık yasağı ihlaline ilişkin başvurunun ön incelemeye tabi tutulacağı belirtilmektedir. Mezkûr Yönetmelik'in 67'nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığına ve ayrımcılık yasağı ihlalinin kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığına ilişkin gerekli koşulları taşımayan başvurular ile Kurumun görev alanına girmediği esas incelemesinde anlaşılan başvurular hakkında gerekçeli kabul edilmezlik kararının verileceği hükme bağlanmıştır.

20. Başvuru dosyası kapsamında başvuran tarafından; ağıladığında oğlunun kendisi tarafından sınıftan alınarak sakinleştirilmesinin istendiği, okul öncesi öğretmeni ... tarafından görev gereklerinin yerine getirilmemesi nedeniyle sınıftaki öğrencilerin ilgisiz kaldıkları, öğrencilere ilgi gösterilmediğini anlamaması için sınıf kapısının kapalı tutulduğu ve kendisinin dışarda beklemesi gerektiğinin üslupsuz şekilde söylendiği, kitapları sevmesinden dolayı oğluna gorillerle ilgili bir kitap verildiği ve oğlunun bir dönem goril taklidi yapmaya başladığı, okul ders saati bitmeden oğlunun kendisine teslim edildiği, farklı sınıf öğretmenlerinin ve öğrencilerinin ders saatleri içerisinde okul öncesi öğretmenin sınıfında bulunduğu, burnuyla oynadıktan sonra elini üzerine silmesi nedeniyle oğlunun sınıfta tutulamayacağını söylendiği ve sınıfın içinde oğlunun üzerini temizlemesine izin verilmediği, kıyafeti sınıf dışında temizlendikten sonra oğlunun sınıfa kabul edildiği, bez değişimi yapılırken başka bir öğrencinin özel bölgesine bakmaya çalıştığı gerekçesiyle oğlunun okul öncesi öğretmeni tarafından merdivenlerden silkelenerek indirildiği, hiçbir şikâyet dilekçesinin bir ay içinde cevaplandırılmadığı, okul öncesi öğretmenin ısrar etmesi nedeniyle oğlu için psikiyatriste ilaç yazdırdığı yönünde çeşitli iddiaların ileri sürüldüğü görülmektedir. Bununla birlikte Kurumumuzca incelenmesine elverişli biçimde 6701 sayılı Kanun'da sayılan hangi ayrımcılık temeline ve türüne dayalı olarak ne suretle ayrımcılığa uğranıldığının tespiti bakımından başvuran tarafından ihlal iddialarına yönelik yeterli açıklamaların yapılmadığı, dolayısıyla başvuranın söz konusu iddiaları açısından başvurusunu temellendiremediği değerlendirilmektedir. Kurumumuzca yapılan inceleme neticesinde de 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü ve 4'üncü maddesinde sayılan ayrımcılık temelleri ve türleri ile söz konusu bu iddialar arasında herhangi bir nedensellik bağı tespit edilememiştir. Bu sebeple, açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle başvuranın söz konusu iddialarının kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

21. Ayrıca başvuran tarafından Kocaeli Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğüne hitaben şikâyet dilekçesi hazırladığı, ancak ... isimli şube müdürü tarafından olayın 2023-2024 eğitim-öğretim yılında yaşandığının ve 2024-2025 eğitim-öğretim yılına ilişkin bir şikâyet olması halinde işlem yapılabileceğinin söylendiği, daha sonrasında ise dilekçenin Gebze Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne hitaben düzenlenip teslim edilmesi halinde işleme koyulacağını ifade edildiği, bunun üzerine Gebze Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne hitaben dilekçesini teslim ettiği iddialarında bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu kapsamda dosya üzerinden yapılan inceleme neticesinde; başvuru dilekçesinin ekinde sunulan 20/12/2024 tarihli dilekçenin Kocaeli

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğüne hitaben yazıldığı belirtilmiş, ancak söz konusu dilekçenin Gebze Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne hitaben sunulduğu muhatap İdare tarafından gönderilen belgelerden anlaşılmaktadır. Bununla birlikte başvuran tarafından Kocaeli Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğüne 24/3/2025 tarihli başka bir dilekçenin sunulduğu da görülmektedir. Kocaeli Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğünce yapılan işlemler incelendiğinde; konunun teknik bir yönünün bulunmaması ve iş yoğunluğu vb. nedenlerle şikâyet konusunun mahallinde görevlendirilecek muhakkiklerce incelenmesinin uygun olacağının değerlendirilmesi sebebiyle 24/3/2025 tarihli dilekçenin ekleriyle birlikte Gebze Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderildiği görülmektedir. Bu kapsamda başvuranın 24/3/2025 tarihli dilekçesi ile aynı yöndeki iddiaları içeren 20/12/2024 tarihli şikâyet dilekçesinin Gebze Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından işleme alınması nedeniyle başvuranın bu iddia bakımından ayrımcılık yasağı ihlalinin kaynaklanan bir zararının bulunmadığı değerlendirilmektedir. Dolayısıyla söz konusu iddiaların da kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

22. Öte yandan başvuru dosyasında yer alan bilgi ve belgeler incelendiğinde, başvuran tarafından; Anaokuluna oğlunu göndermek suretiyle kendisinin evde rahat vakit geçirdiğinin okul öncesi öğretmenince kinayeli biçimde dile getirildiği, aynı sınıfta eğitim gören başka bir öğrenciyle daha fazla ilgilenildiği ve gelişimleri yönünden oğlu ile kıyaslandığı, ev ödevi verilmesini talep ettiğinde oğluna “hiçbir şey yaptıramadığı” gerekçesiyle Anaokulunda yapılması gerekenleri evde kendisinin yapmasının ve kontrol için de fotoğraf ve videoların gönderilmesinin okul öncesi öğretmeni tarafından istendiği, psikiyatrist tarafından yazılan ilacın yan etkisinden kaynaklı sebeplerle oğlunun merdivenlerde zorlanması nedeniyle öğretmenin şikâyet etmeye başladığı ileri sürülmüştür. Buna ek olarak başvuran tarafından; özel eğitim dersi öğleden sonra olmasına rağmen okul öncesi öğretmeni tarafından çocuğun öğleden önceki derslere alınmak istenmediği ve çocuğunun öğleden önce Anaokuluna getirilmesinin istenmediğinin yüksek sesle dile getirildiği, durumu idareye iletmeye üzerine okul öncesi öğretmenin uyarıldığı, bunun akabinde ise okul öncesi öğretmeni tarafından sınıfa çağrılarak özür dilemeye zorlandığı, şikâyeti sonrası okul öncesi öğretmenince sürecin kişiselleştirildiği, sınıf etkinliğinde kendisine yönelik bazı sözlerin sarf edildiği, kendisi hakkında “aynı cadıya benzedi, cadı gibi zaten” gibi hakaret içerikli ifadelerin kullanıldığı iddia edilmiştir. Son olarak başvuran tarafından; oğlunun ... isimli rehber personel ile tuvalete gitmesi konusunda sorunlar yaşandığı, oğlunun tuvalet ihtiyacını çeşitli biçimlerde ifade etmesine rağmen okul öncesi öğretmeni tarafından gerekli ilginin gösterilmediği ve şaka yaptığı sanılarak tuvalete gönderilmediği, oğlunun tuvalet ihtiyacını ayakta gidermesinden dolayı üzerine sıçratması nedeniyle okul öncesi öğretmenince “abdestinin bozulacağı” gerekçesiyle güçlük çıkarıldığı ve oğlunu bu şekilde sınıfa almayacağını okul öncesi öğretmeni tarafından rehber personele söylendiği, ... isimli rehber personel tarafından oğlunun tuvalet ihtiyacının giderilmesine yönelik olarak rehber personeli değişikliğine ilişkin talebini öğretmenleriyle paylaştığında okul öncesi öğretmeni tarafından oğlunun tuvalete götürülebilmesi için ilgili rehber personelin kendisi tarafından aranmasının istendiği, Anaokulunda rehber personel bulunmasına rağmen çocuğunu tuvalete kendisinin götürdüğü ve bunun için okul öncesi öğretmenin kendisine dört farklı saat dilimi verdiği, oğlunun tuvaleti olmadığı zamanlarda tuvalete gitmek istemediği ancak öğretmenin oğlunu zorla tuvalete gönderdiği, ... isimli okul öncesi öğretmenin eylemlerinin yaptırımsız kaldığı ileri sürülmektedir. Söz konusu iddialar bakımından başvurunun 6701 sayılı Kanun uyarınca kabul edilmezliğine karar verilmesini gerektirecek herhangi bir neden

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

bulunmadığı anlaşıldığından başvurunun engellilik temelinde ayrımcılık yasağı yönünden esastan incelenebileceği değerlendirilmesine varılmıştır.

23. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarında ayrımcılık, objektif ve makul bir neden olmaksızın aynı durumdaki kişilere farklı muamelede bulunmak olarak tanımlanmıştır (AİHM, *Willis/ Birleşik Krallık*, B. No: 36042/97, 11/06/2002, para. 48; AİHM, *Okpysz/Almanya*, B. No: 59140/00, 25/10/2005, para. 33). AİHM içtihatlarına paralel olarak Anayasa Mahkemesi (AYM) kararlarında da nesnel ve makul bir şekilde haklılaştırılmayan, diğer bir ifadeyle meşru bir amaca dayanmayan ya da seçilen araç ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılilik ilişkisi bulunmayan farklı muameleler, Anayasa'nın 10'uncu maddesinin amaçları bağlamında ayrımcı karakterli olarak kabul edilmektedir (AYM, *Nuriye Arpa*, B. No: 2018/18505, 16/6/2021, para. 58).

24. Ayrımcılık yasağına ilişkin olarak devlet organlarından ve idare makamlardan sadece ayrımcılık yapılmaması değil aynı zamanda ayrımcılığın toplumsal hayatın tamamında engellenmesi için gerekli önlemlerin alınması beklenmektedir (AYM, *Tuğba Arslan*, B. No: 2014/256, 25/6/2014, para. 150). Bu açıdan Anayasa'nın "*Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.*" hükmünü ihtiva eden 10'uncu maddesinin son fıkrası kanun önünde eşitlik ilkesinin hayata geçirilmesinde devlet organlarına ve idare makamlarına usul ve maddi açıdan çeşitli yükümlülükler yüklemektedir. Bu kapsamda ayrımcılık yasağını ihlal ettiği ileri sürülen eylemler nedeniyle ayrımcılık yasağının ihlal edilip edilmediğinin belirlenmesinde devletin sorumluluğu gündeme gelmektedir (Benzer yönde bkz., AYM, *Tochukwu Gamaliah Ogu*, B. No: 2018/6183, 13/1/2021, para. 197).

25. Söz konusu eylemlerin ayrımcı muameleyle gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin belirlenmesi hususu hukukun maddi boyutuyla yakından bağlantılıdır. Öte yandan ayrımcı muamelelerin varlığına işaret eden olguların mevcudiyeti hâlinde kamu makamlarının bu muameleleri araştırmada makul çaba gösterme, tarafsız ve nesnel değerlendirmede bulunma ile kanaatlerini gerekçelendirme yükümlülükleri bulunmaktadır. Bu yükümlülüğün bir sonuç edimi olmayıp elden gelen gayretin gösterilmesi, bir başka ifadeyle yeterli çabanın sergilenmesi yükümlülüğü olduğu vurgulanmalıdır. Ayrımcılık muamelelerin araştırılmasıyla ilgili bu yükümlülük ilkinden farklı olarak olaya (esasa) değil olay sonrasındaki prosedürlere (usule) ilişkindir (Benzer yönde bkz., AYM, *Tochukwu Gamaliah Ogu*, B. No: 2018/6183, 13/1/2021, para. 197).

26. 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin üçüncü fıkrasına göre "*Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.*" Bu kapsamda ilgili mevzuat çerçevesinde muhatap Gebze Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün başvuran tarafından okulda yaşandığı ileri sürülen ayrımcılık iddialarının etkin bir şekilde incelenmesinde ve soruşturulmasında sorumluluğunun bulunduğu değerlendirilmektedir.

27. Bununla birlikte ayrımcılığın gerçekleştiği öne sürülen olaylarda kamu makamlarının Anayasa'dan ve ilgili mevzuattan doğan yükümlülüklerinin harekete geçmesi gerektiğinin söylenebilmesi için ayrımcı muamelelerin mevcudiyetinin temellendirilmesi gerekir. Öte yandan ayrımcı muamelelerin ispatındaki güçlükler dikkate

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

alınmalıdır. Başvurucu, ayrımcılığın ispatlanması noktasında oldukça zayıf konumda olabilir. Dolayısıyla söz konusu muamelelerin temellendirilmesinde mağdurlara aşırı bir külfet yüklenmemelidir. Aksi takdirde ayrımcılık iddialarının araştırılması ve dolayısıyla ayrımcı fiillerin caydırıcı cezalarla önlenmesi çok güçleşir. Özellikle eylemlerin ayrımcı muamelelerle uygulandığının ispatı bakımından mağdurlar birçok durumda kamu makamlarının imkân ve araçlarının kullanılmasına muhtaç hâldedir. Bu iddiaların gerçekliği, çoğunlukla kamu makamlarının bazı olanaklarının ve araçlarının devreye sokulduğu birtakım süreçlerin tüketilmesiyle ortaya çıkmaktadır (Benzer yönde bkz., AYM, *Tochukwu Gamaliah Ogu*, para. 196).

28. AİHM, bu açıdan “makul şüphe bırakmayacak” bir kanıt standardı kabul etmiştir. AİHM'ye göre; kanıtlama yeterince güçlü, açık ve birbiriyle uyumlu çıkarsamalardan ya da yeterince çürütülememiş maddi olgulardan oluşabilecektir (AİHM, *Nachova ve Diğerleri/Bulgaristan*, B. No: 43577/98, 6/7/2005, para. 147). AİHM, bir başvuranın farklı bir muameleye maruz kaldığını en azından "kanıt başlangıcı" olarak adlandırılabilen bazı kanıtlarla ortaya koyduğu durumda bu farklı muamelenin yapılıp yapılmadığının ya da haklı olup olmadığının ispatlanmasının karşı tarafa ait olacağını belirtmektedir (AİHM, *Chassagnou ve Diğerleri/Fransa*, B. No: 25088/94, 29/4/1999, para. 91- 92).

29. Benzer şekilde AYM'ye göre ayrımcılık iddiasının ciddiye alınabilmesi için başvurunun, kendisiyle benzer durumdaki başka kişilere yapılan muamele ile kendisine yapılan muamele arasında bir farklılığın bulunduğunu ifade etmesi yeterli olmayıp ayrıca bu farklılığın meşru bir temeli olmaksızın ırk, renk, cinsiyet, din, dil vb. bir ayrımcılık temeline dayandığını makul delillerle ortaya koyması gerekir (AYM, *Ayla (Şenses) Kara*, B. No: 2013/7063, 5/11/2015, para. 45). 6701 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinde de; “*Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.*” hükmü yer almaktadır.

30. Başvuran tarafından Anaokuluna oğlunu göndermek suretiyle kendisinin evde rahat vakit geçirdiğinin okul öncesi öğretmenince kinayeli biçimde dile getirildiği, aynı sınıfta eğitim gören başka bir öğrenciyle daha fazla ilgilenildiği ve gelişimleri yönünden oğlu ile kıyaslandığı iddia edilmiştir. Bununla birlikte başvuran tarafından söz konusu iddiaların gerçekliğine ilişkin herhangi bir kuvvetli emarenin ve karine oluşturan olgunun gerek muhataba sunulan şikâyet dilekçelerinde gerek Kurumumuz nezdindeki başvuru dosyası kapsamında ortaya koyulmadığı, dolayısıyla söz konusu iddiaların söylem boyutunda kaldığı değerlendirilmektedir. Bu kapsamda muhatabın Anayasa'dan ve 6701 sayılı Kanun'dan doğan inceleme ve soruşturma yükümlülüklerinin harekete geçirilmesine elverişli biçimde başvuran tarafından iddialarının gerçekliğine ilişkin herhangi bir kuvvetli emarenin ve karine oluşturan olgunun sunulamadığı değerlendirildiğinden söz konusu iddialar yönünden ayrımcılık yasağının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

31. Bunlara ek olarak başvuran tarafından oğluna ev ödevi verilmesi talep edildiğinde oğluna “hiçbir şey yaptıramadığı” gerekçesiyle Anaokulunda yapılması gerekenleri evde kendisinin yapmasının ve kontrol için de fotoğraf ve videoların gönderilmesinin okul öncesi öğretmeni tarafından istendiği, psikiyatrist tarafından yazılan ilacın yan etkisinden kaynaklı sebeplerle oğlunun merdivenlerde zorlanması nedeniyle öğretmenin şikâyet etmeye başladığı ileri sürülmüştür. Dosyada yer alan bilgi ve belgeler incelendiğinde, 28/2/2024 ve 30/4/2024 tarihli

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Eğitsel Değerlendirme İstek Formları'nda (Yeniden İnceleme) başvuranın oğlunun dürtü problemi olduğu, ilaç kullanması gerektiği, psikiyatride ilacın da önerildiği ancak annenin düzenli olarak ilacı kullanmadığı belirtilmiştir. Öte yandan anne tarafından çocuğun otizmlili olduğunun kabullenilmediği, annenin beklentilerinin çok yüksek olduğu, her gün için eve ödev beklediği, aileden ve mahalleden çocuğun otizmlili olduğunu sakladığı, kaygı düzeyinin çok yüksek olduğu hususlarına da yer verilmiştir. Bununla birlikte dosyadaki bilgi ve belgeler incelendiğinde, söz konusu Eğitsel Değerlendirme İstek Formları'nda belirtilen hususların başvuranın söz konusu iddialarını teyit edici nitelik taşımadığı, öte yandan başvuran tarafından söz konusu iddiaların gerçekliğine ilişkin başkaca bir kuvvetli emarenin ve karine oluşturan olgunun da ortaya koyulmadığı değerlendirilmektedir. Bu kapsamda muhatabın Anayasa'dan ve 6701 sayılı Kanun'dan doğan inceleme ve soruşturma yükümlülüklerinin harekete geçirilmesine elverişli biçimde başvuran tarafından iddialarının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarenin ve karine oluşturan olgunun sunulmadığı değerlendirildiğinden söz konusu iddialar yönünden de ayrımcılık yasağının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

32. Ayrıca başvuru dosyası kapsamında başvuran tarafından; özel eğitim dersinin öğleden sonra olmasına rağmen okul öncesi öğretmenince çocuğunun öğleden önce Anaokuluna getirilmesinin istenmediğinin yüksek sesle dile getirildiği, durumu idareye iletmesi üzerine okul öncesi öğretmenin uyarıldığı, akabinde okul öncesi öğretmeni tarafından sınıfa çağrılarak özür dilemeye zorlandığı, şikâyeti sonrası okul öncesi öğretmenince sürecin kişiselleştirildiği, sınıf etkinliğinde kendisine yönelik bazı sözlerin sarf edildiği, kendisi hakkında “*aynı cadiya benzedi, cadı gibi zaten*” gibi hakaret içerikli ifadelerin kullanıldığı, özel eğitim öğretmeni ...'nın yaşanan olaylarda kendisini haklı gördüğü ancak müdahale edemediğini belirttiği ve bu durumu Okul Müdürüne aktardığını öğrendiği yönünde çeşitli iddiaların ileri sürüldüğü görülmektedir. Bu iddialar kapsamında başvuran tarafından Kurumumuza sunulan 30/9/2025 tarihli yazılı görüşte; ... isimli özel eğitim öğretmenin rehber personel değişikliği talebini paylaştığında ve etkinlik sırasında yanlarında olması nedeniyle hakaret ve yüksek sesle konuşmalara şahit olduğu, etkinlik sırasında sınıfta bir velinin de bulunduğu, başvuranın okul öncesi öğretmeninden özür dilemeye zorlandığında ise özel eğitim öğretmenin öğrencilerle birlikte oyun odasına gönderildiği ve bu sırada sınıfta sadece kendisinin ve okul öncesi öğretmenin bulunduğu, söz konusu iddialarının gerçekliğinin kamera kayıtlarından sınıfa giriş ve çıkış incelenerek tespit edilebileceği, öte yandan özel eğitim günü oğlunu Anaokuluna getirmesi sebebiyle okul öncesi öğretmeni tarafından azarlandığında da özel eğitim öğretmenin oğluyla birlikte sınıfa çıkmış olmasından dolayı yanlarında olmadığı, söz konusu bu son olaya Anaokulunda bulunan diğer velilerin şahit olduğu ifade edilmiştir.

33. Başvuran tarafından Gebze Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne sunulan 20/12/2024 tarihli şikâyet dilekçesi üzerine Okul Müdürü tarafından okul öncesi öğretmeni hakkında hazırlanan raporda; 2023-2024 eğitim-öğretim yılında okul öncesi öğretmenin sınıfında bulunan öğrencilerden birisinin velisi olan ... tarafından öğretmen ile ilgili herhangi bir problemin yaşanmadığının ve öğretmenin çocuğuyla yakından ilgilendiğinin, gelişimi ile ilgili gerekli bilgilendirmelerde bulunulduğunun, öğretmenin ilgili olduğunun söylendiğine ilişkin hususlara yer verildiği görülmektedir. Aynı sınıftaki başka bir öğrencinin velisi olan ... tarafından ise okul öncesi öğretmen ile birkaç defa iletişimle ilgili problemler yaşandığının, öğretmenin davranış ve söylemlerinin bazen kırıcı olduğunun, ancak ders içi ve ders dışı etkinlikler konusunda çalışkan bir öğretmen

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

olduğunun, öğrenci hakkında süreçle alakalı sürekli bilgilendirmelerde bulunduğunun ve ilgili bir öğretmen olduğunun söylendiği belirtilmiştir. Buna ek olarak muhatap tarafından, 2023-2024 ve 2024-2025 eğitim-öğretim yıllarında Anaokuluna veya Müdürlüklerine öğretmen ... hakkında diğer velilerce yapılmış CİMER dâhil resmi şikâyet kaydına rastlanmadığı bilgisi iletilmiştir.

34. Okul öncesi öğretmeni hakkında yapılan inceleme ve soruşturma kapsamında Okul Müdürü ... ve Okul Müdür Yardımcısı ... tarafından başvuran ile öğretmen arasında geçtiği iddia edilen ve başvuranın hakaret saydığı konuşmaları yanlarında olmadıkları için duymadıkları, böyle bir konunun kendilerine getirilmediği ifade edilmiştir. Öte yandan başvuran tarafından rehber personel değişikliği talebini paylaştığında ve etkinlik sırasında yanlarında olması nedeniyle ... isimli özel eğitim öğretmeni hakkında hakaret ve yüksek sesle konuşmalara şahit olduğu ileri sürülmüş olmasına rağmen anılan özel eğitim öğretmeni tarafından inceleme ve soruşturmada verilen ifadede özetle; ... tarafından başvuran veliye yönelik yüksek sesle ve hakaret yoluyla konuşulduğunu görmediğinin ve duymadığının, hakaret, özür diletme, cadı gibi ifadelerde bulunulduğunu duymadığının ifade edildiği görülmüştür. Okul öncesi öğretmeni ... tarafından ise başvuran veliye yönelik herhangi bir üslupsuz tavrının veya sözünün bulunmadığı, sadece o günün rehabilitasyon günü olup olmadığını sorduğu, özel eğitim öğretmeni ...'nın olaya tanık olduğu, başvurana zorla özür diletme gibi bir olayın yaşanmadığı, sonrasında da herhangi bir konuşma ve yazışmanın gerçekleşmediği, etraflarında sürekli insan olduğu ve yalnız olmadıkları, kendisi ve öğrencisi tarafından "cadı" kelimesinin sarf edilmediği belirtilmiştir.

35. Ayrıca gerek Kurumumuza gerek muhataba sunulan dilekçelerde; olaylara şahitliği bulunan velilerin tespitine ilişkin herhangi detaylı bir bilginin verilmediği, başvuruya konu bütün iddialara ilişkin olayların Ekim 2023-17 Nisan 2024 tarihleri arasında gerçekleştiği de değerlendirildiğinden kamera kayıtlarının incelenmesine yönelik olarak başvuruya konu iddialara ilişkin olay örgüsünün tarihsel ve mekânsal açıdan somutlaştırılmadığı, bu nedenle başvuruya konu iddiaların ispatlanmasına yönelik gerekli bilgilerin başvuran tarafından muhatap ve Kurumumuz nezdinde öne sürülmediği değerlendirilmektedir.

36. Bu kapsamda muhatabın Anayasa'dan ve 6701 sayılı Kanun'dan doğan inceleme ve soruşturma yükümlülüklerinin harekete geçirilmesine elverişli biçimde başvuran tarafından 32'nci paragrafta sayılan iddiaların gerçekliğine ilişkin herhangi bir kuvvetli emarenin ve karine oluşturan olgunun sunulamadığı değerlendirildiğinden söz konusu iddialar açısından da ayrımcılık yasağının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

37. Başvuru dosyası kapsamında ileri sürülen diğer iddialar incelendiğinde başvuran tarafından özetle; oğlunun ... isimli rehber personel ile tuvalete gitmesi konusunda sorunlar yaşandığı, oğlunun tuvalet ihtiyacını çeşitli biçimlerde ifade etmesine rağmen okul öncesi öğretmeni tarafından gerekli ilginin gösterilmediği ve şaka yaptığı sanılarak tuvalete gönderilmediği, oğlunun tuvalet ihtiyacını ayakta gidermesinden dolayı üzerine sıçratması nedeniyle okul öncesi öğretmenince "abdestinin bozulacağı" gerekçesiyle güçlük çıkarıldığı ve oğlunu bu şekilde sınıfa almayacağını okul öncesi öğretmeni tarafından rehber personele söylendiği, ... isimli rehber personel tarafından oğlunun tuvalet ihtiyacının giderilmesine yönelik olarak rehber personeli değişikliğine ilişkin talebini öğretmenleriyle paylaştığında okul öncesi öğretmeni tarafından oğlunun tuvalete götürülebilmesi için ilgili rehber personelin kendisi tarafından aranmasının istendiği, Anaokulunda rehber personel

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

bulunmasına rağmen çocuğunu tuvalete kendisinin götürdüğü ve bunun için okul öncesi öğretmenin kendisine dört farklı saat dilimi verdiği, oğlunun tuvalet ihtiyacı olmadığı zamanlarda tuvalete gitmek istemediği ancak öğretmenin oğlunu zorla tuvalete gönderdiği, ... isimli okul öncesi öğretmenin eylemlerinin yaptırımsız kaldığı ileri sürülmektedir.

38. Başvuran tarafından Gebze Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne sunulan 20/12/2024 tarihli şikâyet dilekçesi üzerine Okul Müdürü tarafından okul öncesi öğretmeni hakkında hazırlanan raporda özetle; ... isimli özel eğitim öğretmeni tarafından başvuranın çocuğuna da diğer çocuklarla aynı şekilde davranıldığı, ayrıca sınıftaki öğrencilerin tamamının tuvalet eğitiminin bulunmadığı, tuvaletini kaçırma olayları yaşandığında rehber personelin çağırıldığı ve rehber personel gelene kadar öğrencilerin başında bekledikleri, başvuranın oğlunun bezli olmadığı, okul öncesi öğretmeni ile genel olarak sınıf içi işleyişte uyumlu oldukları ifade edilmiştir. Ayrıca oğlunun tuvalet ihtiyacını ayakta gidermesinden dolayı üzerine sıçratması nedeniyle okul öncesi öğretmenince “abdestinin bozulacağı” gerekçesiyle güçlük çıkarıldığı ve oğlunu bu şekilde sınıfa almayacağını okul öncesi öğretmeni tarafından rehber personele söylendiği yönünde ileri sürülen iddia kapsamında başvuru dosyasında yer alan bilgi ve belgeler incelendiğinde, başvuranın Valiliğe sunduğu 24/3/2025 tarihli dilekçede olayı Okul İdaresine aktardığı ve Okul İdaresi tarafından rehber personel ile görüşme yapıldığı, rehber personelin başvuranı tanımadığını söylediği belirtilmiştir.

39. Öte taraftan okul öncesi öğretmeni hakkında yürütülen inceleme ve soruşturmada, okul öncesi öğretmeni ... tarafından özetle; tuvalet eğitimiyle rehber personelin ilgilendiği, başvuranın oğlunun oturarak tuvaletini yapma alışkanlığının kazandırılmasını rehber personele söylediği, ancak abdestinin bozulduğuna ilişkin bir ifadesinin bulunmadığı, rehber personele alışincaya kadar annenin okulda bulunduğu ve oğlunun tuvalet ihtiyacını giderdiği, başvuran veliye belirli sürelerin verilmesinin sebebinin kolaylık sağlama amaçlı olduğu, başvuranın ısrarları ile birkaç kez rehber personelde değişiklik yapıldığı ifade edilmiştir. Özel eğitim öğretmeni ... tarafından ise öğrencileri tuvalete rehber personelin götürdüğü ve tuvalet alışkanlığını da rehber personelin kazandırdığı, zaman zaman öğrencilerin rehber personele alışmadığı için velilerin okula davet edildiği belirtilmiştir. Okul Müdürü ... tarafından öğrencinin rehber personel ile gittiğinde uzun süre kalmasına rağmen tuvaletini yapmadığı, sonrasında ise üzerini kirlettiği, bunun üzerine velinin okula davet edildiği, rehber personeli ve öğretmen değişikliğinin yapıldığı ifade edilmiştir. Okul Müdür Yardımcısı ... tarafından ise başvuran velinin olayı kişiselleştirdiği, binanın, sınıfın, öğretmenin ve rehber personelin değiştirildiği, okul öncesi öğretmenin ücretli öğretmen olması nedeniyle başvuran veli tarafından küçümsendiği, iddialarının yersiz ve mesnetsiz olduğu belirtilmiştir. Okul öncesi öğretmeni hakkında yürütülen inceleme ve soruşturma neticesinde muhakkik tarafından; başvuran velinin iddiaları bakımından idarenin ilgisiz olmadığı, resmi olarak yapması gereken denetim ve bildirimlerin yapıldığı, okul öncesi öğretmenin dört öğrencisinin bulunduğu ve başvuranın oğlu dışındaki diğer üç öğrenciyle de çalışmalar yapması gerektiği, rehber personelin öğrencileri tuvalete götürdükleri, anılan öğretmenin suçlanmasının yersiz olduğu gerekçeleriyle iddiaların sübuta ermediği sonucuna ulaşılmış ve ilgili öğretmen hakkında işlem tayinine gerek bulunmadığı yönünde kanaat bildirilmiştir.

40. Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde, başvuranın şaka yaptığı sanılarak oğlunun tuvalete okul öncesi öğretmeni tarafından gönderilmediği, oğlunun tuvalet ihtiyacını ayakta gidermesinden dolayı üzerine

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

sıratması nedeniyle okul öncesi öğretmenince “abdestinin bozulacağı” gerekçesiyle güçlük çıkarıldığı ve oğlunu bu şekilde sınıfa almayacağını söylediği, rehber personeli değişikliğine ilişkin talebini paylaştığında okul öncesi öğretmeni tarafından oğlunun tuvalete götürülebilmesi için ilgili rehber personelin kendisi tarafından aranmasının istendiği ve tuvalet ihtiyacı olmadığı zamanlarda oğlunun zorla tuvalete götürülmesinin istendiği yönündeki iddialarının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyamadığı değerlendirilmektedir. Bu kapsamda muhatabın Anayasa'dan ve 6701 sayılı Kanun'dan doğan inceleme ve soruşturma yükümlülüklerinin harekete geçirilmesine elverişli biçimde başvuran tarafından iddiaların gerçekliğine ilişkin herhangi bir kuvvetli emarenin ve karine oluşturan olgunun sunulamadığı değerlendirildiğinden söz konusu iddialar açısından ayrımcılık yasasının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

41. Buna karşın okul öncesi öğretmeni hakkında yürütülen inceleme ve soruşturma kapsamında toplanan bilgi ve belgeler incelendiğinde, muhabata bağlı adı geçen Anaokulunda başvuranın oğlunun tuvalet ihtiyacının giderilmesiyle ilgili birtakım sorunların yaşandığı, çocuğun tuvalet ihtiyacını giderebilmesi için tuvalete başvuran tarafından götürüldüğü ve başvurana belirli sürelerin verildiği görülmektedir. Bu doğrultuda Kurumumuzca yapılan incelemeler neticesinde, başvuranın oğlunun Anaokulunda yaşadığı iddia edilen tuvalet ihtiyacının giderilmesiyle ilgili yaşadığı sorunların Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) kapsamında değerlendirilmesinin uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

42. Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme'nin (EHİS) “Tanımlar” başlıklı 2'nci maddesine göre engelliliğe dayalı ayrımcılık: “...siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel, medeni veya başka herhangi bir alanda insan hak ve temel özgürlüklerinin tam ve diğerleri ile eşit koşullar altında kullanılması veya bunlardan yararlanılması önünde engelliliğe dayalı olarak gerçekleştirilen her türlü ayırım, dışlama veya kısıtlamayı” ve “... makul düzenlemelerin gerçekleştirilmemesi dahil her türlü ayrımcılığı” içermektedir. EHİS'nin “Ayrımcılık yapılmaması ve eşitlik” başlıklı 5'inci maddesinde “Taraf Devletler herkesin hukuk önünde ve karşısında eşit olduğunu ve ayrımcılığa uğramaksızın hukuk tarafından eşit korunma ve hukuktan eşit yararlanma hakkına sahip olduğunu kabul eder. Taraf Devletler engelliliğe dayalı her türlü ayrımcılığı yasaklar ve engellilerin herhangi bir nedene dayalı ayrımcılığa karşı eşit ve etkin bir şekilde korunmasını güvence altına alır. Taraf Devletler eşitliği sağlamak ve ayrımcılığı ortadan kaldırmak üzere engellilere yönelik makul düzenlemelerin yapılması için gerekli tüm adımları atar. Engellilerin fiili eşitliğini hızlandırmak veya sağlamak için gerekli özel tedbirler işbu Sözleşme amaçları doğrultusunda ayrımcılık olarak nitelendirilmez.” ifadeleriyle engelliliğe dayalı her türlü ayrımcılık yasaklanmış, devletlerin bu konudaki yükümlülüğü açıkça düzenlenmiştir. EHİS'nin “Engelli Çocuklar” başlıklı 7'nci maddesinde ise “Taraf Devletler, engelli çocukların diğer çocuklarla eşit bir şekilde tüm insan temel hak ve özgürlüklerinden tam olarak yararlanmasını sağlamak için gerekli tüm tedbirleri alır. Engelli çocuklarla ilgili tüm eylemlerde çocuğun en çıkarının gözetilmesine öncelik verir. (...)” hükmü yer almaktadır.

43. EHİS'nin 2'nci maddesinde, 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un 3'üncü maddesinde ve 6701 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinde tanımına yer verilen ve ayrımcılık türlerinden biri olarak kabul edilen makul düzenleme kavramı “engellilerin insan haklarını ve temel özgürlüklerini tam ve diğer

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

bireylerle eşit şekilde kullanmasını veya bunlardan yararlanmasını sağlamak üzere belirli bir durumda ihtiyaç duyulan, ölçüsüz veya aşırı bir yük getirmeyen, gerekli ve uygun değişiklik ve düzenlemeleri” ifade etmektedir. Makul düzenleme yapma yükümlülüğü kapsamında ilgili kişilerin bireysel özellikleri ve mevcut durumun koşulları göz önünde tutularak en uygun çözümün hayata geçirilmesi gerekmektedir (TİHEK, B. No: 2021/377, K. No: 2021/253, para. 22).

44. Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Komitesinin "*Kapsayıcı Eğitim Hakkı*" hakkında 4 no'lu Genel Yorumu'nda engelli öğrencilerin eğitime erişebilmelerini sağlamak için gerekli makul düzenlemelerin yapılmasının ve makul düzenlemeler yapılmasını taahhüt eden politikaların ulusal, yerel ve eğitim kurumu düzeylerinde ve tüm eğitim kademelerinde benimsenmesinin gerektiği vurgulanmaktadır. Bunlara ek olarak, aynı engele sahip farklı öğrenciler farklı düzenlemelere ihtiyaç duyabileceğinden dolayı makul düzenlemeler konusunda "herkese uyan tek bir formül"ün bulunmadığının da altı çizilmiştir. Ayrıca makul düzenlemelerin öğrencilerin gereksinimlerini karşıladığından emin olabilmek için eğitim yetkilileri ve sağlayıcıları, akademik kurum, engelli öğrenciler ve uygunsa öğrencilerin yaşına ve kapasitesine bağlı olarak ebeveynleri, bakıcıları veya diğer aile üyeleri ile görüşmeler yapılmasının önem taşıdığı belirtilmiştir (Engelli Hakları Komitesi (CRPD), Kapsayıcı Eğitim Hakkı Hakkında 4 Numaralı Genel Yorum, CRPD/C/GC/4, 25/11/2016, para. 28 ve para. 30).

45. 7/7/2018 tarihli ve 30471 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği’nin “*Tanımlar*” başlıklı 4’üncü maddesinin (g) bendine göre BEP "*Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin takip ettikleri program esas alınarak gelişim özellikleri, eğitim ihtiyaçları ve performansları doğrultusunda hedeflenen amaçlara ulaşmaya yönelik hazırlanan ve bu bireylere verilecek destek eğitim hizmetlerini de içeren özel eğitim programını*” ifade etmektedir. Mezkûr Yönetmelik’in 20’nci maddesi uyarınca özel eğitim ihtiyacı olan bireyler için takip edecekleri eğitim programı temel alınarak hazırlanması esas olan BEP’te; eğitim planında yer alan yıllık amaçlara ve kısa dönemli amaçlara, sunulacak destek eğitim hizmetinin türüne, süresine ve hizmetin kimler tarafından nasıl sağlanacağına, öğretim ve değerlendirmede kullanılacak yöntem ve teknikler ile öğretim materyallerine, eğitim ortamına ilişkin düzenlemelere, davranış problemlerini önlemeye ya da azaltmaya yönelik tedbirler ile olumlu davranış kazandırmaya yönelik uygulanacak yöntem ve tekniklere ve öğrencinin kişisel bilgilerine yer verilir.

46. Okul yöneticileri, öğretmenler, öğrenciler ve aileler olmak üzere tüm ilgililerin sürece katılımını ve iletişimlerini kuvvetlendirerek aralarında güven ilişkisinin tesis edildiği etkin bir mekanizmasının oluşturulması gerektiği değerlendirilmektedir (Kamu Denetçiliği Kurumu, B. No: 2023/13356, 14/2/2024, para. 25). Bu kapsamda mezkûr Yönetmelik’in 47’nci maddesine göre BEP geliştirme birimi; okul müdürü veya görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında, rehberlik öğretmeni, sınıf öğretmeni, öğrencinin dersini okutan alan öğretmenleri, öğrencinin velisi ve öğrenciden oluşmaktadır. BEP geliştirme birimi, ders yılının başında oluşturularak birim toplantıları planlanır ve ihtiyaç duyulması halinde aynı ders yılı içerisinde farklı zamanlarda da okulda BEP geliştirme birimi toplantısı yapılabilir (Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı-Tüm Öğretmenler İçin Yol Haritası, 2022, s. 9).

47. Çocukları hakkında en iyi bilgiye sahip olan ailelerin BEP hazırlanması sürecinin her aşamasında aktif bir şekilde rol alması önem arz etmektedir. Bu kapsamda aileler BEP geliştirme biriminin bir üyesi olarak BEP

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

geliştirme birimi toplantısına katılmalıdır. Çocuklarının ihtiyaçlarına uygun BEP hazırlanabilmesi için ailelerin çocuğunun bilgilerini toplantıdaki diğer üyelerle paylaşması ve amaçların belirlenmesinde fikir ve önerilerini sunması son derece önem taşımaktadır. Ailelerin BEP geliştirme birimi toplantılarına katılamadığı durumlarda toplantıda alınan kararların ailenin görüşlerine sunularak paylaşılması gerekmektedir. Aileler alınan kararları onayladığında BEP’i imzalamalıdır (Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı-Tüm Öğretmenler İçin Yol Haritası, 2022, s. 16).

48. Dosyada yer alan bilgi ve belgeler incelendiğinde, başvuranın oğlu hakkında öğretmenleri tarafından değerlendirilerek doldurulan 28/9/2023 tarihli Okul Öncesi Özel Eğitim (Özel Eğitim Anaokulu) (49-60 Ay) Dersi Kaba Değerlendirme Formu’nda başvuranın oğlunun “*Giyinme-Soyunma Becerilerini Yapar*” ve “*Tuvalet Becerilerini Yapar*” konulu becerilerinin “*Hayır (-)*” olarak işlendiği ve BEP’e alındığının not düşüldüğü görülmektedir. Başvuranın oğlu için 2023-2024 eğitim-öğretim yılı için hazırlanan Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı incelendiğinde; söz konusu becerilerin kazandırılmasına yönelik etkinliklere kısa dönemli amaçlar arasında yer verildiği görülmektedir.

49. Öte taraftan okul öncesi öğretmeni hakkında yürütülen inceleme ve soruşturmada, okul öncesi öğretmeni ... tarafından özetle; tuvalet eğitimiyle rehber personelin ilgilendiği ifade edilmiştir. Özel eğitim öğretmeni ... tarafından öğrencilere tuvalet alışkanlığını rehber personelin kazandırdığı, zaman zaman öğrencilerin rehber personele alışmadığı için velilerin okula davet edildiği belirtilmiştir. İnceleme ve soruşturmada ayrıca Okul Müdürü ... tarafından başvuranın oğlunun rehber personel ile gittiğinde uzun süre kalmasına rağmen tuvaletini yapmadığı, sonrasında ise üzerini kirlettiği, bunun üzerine velinin okula davet edildiği, sonrasında da rehber personel ve öğretmen değişikliğinin yapıldığı ifade edilmiştir. Bunlara ek olarak Kurumumuzun 18/9/2025 tarihli bilgi-belge talepli yazısına cevaben muhatap tarafından sunulan yazı ekinde yer alan ve Okul Müdürü ve Okul Müdür Yardımcıları tarafından imzalı, 7/10/2025 tarihli tutanakta; başvuranın oğlunun tuvalet eğitimi kazanma sürecinde 2023 Kasım ve Aralık ayları içerisinde başvuranın oğlunun tuvalet eğitimiyle ..., ..., ... ve ... isimli rehber personelin ilgilendiği, tuvalet eğitimine destek olabilmek için başarısız oldukları her anda farklı bir rehber personelin ilgilenmesi konusunda sözlü ricada bulundukları, asıl görev talimatları haricinde başkaca yazılı bir belgenin rehber personele sunulmadığı belirtilmiştir.

50. Bu kapsamda muhataba bağlı Anaokulu tarafından başvuranın oğlunun giyinme-soyunma ile tuvalet becerilerinin yeterli ölçüde gelişmediğinin tespit edildiği ve bunun üzerine söz konusu becerilerin BEP kapsamına alındığı görülmektedir. Dolayısıyla söz konusu becerilere sahip olmadığı öğretmenlerince de değerlendirilen engelli bir çocuğun rehber personel ile gittiğinde uzun süre kalmasına rağmen tuvalet ihtiyacını giderememesinin ve sonrasında ise üzerini kirletmesinin öngörülebilecek bir durum olduğu değerlendirilmektedir. Öte yandan Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği’nin 57’nci maddesine göre giyinme-soyunma ile tuvalet ihtiyacının giderilmesine yönelik becerilerin kazandırılmasına yönelik BEP’in uygulanması ve değerlendirilmesi öğretmenlerin görev ve sorumluluğunda olmasına rağmen gerek okul öncesi öğretmeni hakkında yürütülen inceleme ve soruşturma kapsamında verilen ifadelerde gerek Kurumumuza ibraz edilen 7/10/2025 tarihli tutanakta, çocuğa tuvalet eğitimi alışkanlığı kazandırılması hususuyla rehber personelin ilgilendiğinin belirtildiği görülmektedir. Bununla birlikte

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

11/9/2014 tarihli ve 29116 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği’nin 15’inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine göre rehber personelin görevinin “*Eğitim ve öğretim saatlerinde okul/kurumda bulunmak ve sorumluluğunda olan öğrenci/kursiyerlere sağlık, beslenme, öz bakım ve temizlik konularında yardımcı olmak*” ile sınırlı olduğu ve öğrencilere tuvalet eğitimi alışkanlığı kazandırılmasına ilişkin bir görevin rehber personele yüklenmediği değerlendirilmektedir. Bu kapsamda başvuru dosyası kapsamında muhatabın Anayasa ile 6701 sayılı Kanun’dan doğan inceleme ve soruşturma yükümlülüklerinin harekete geçirilmesine elverişli biçimde çocuğa tuvalet eğitimi alışkanlığı kazandırılması ve ihtiyacının giderilmesi konularında farklı zamanlarda çeşitli olayların yaşandığı, okulda velinin çocuğunu tuvalete kendisinin götürdüğü, bunun için öğretmen tarafından veliye belirli sürelerin verildiği yönünde Anaokulunda yaşandığı ileri sürülen başvurana iddialarının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emare ve karine oluşturan olguların ortaya koyulduğu, bu aşamadan sonra 6701 sayılı Kanun’un 21’inci maddesine göre muhatap tarafından ayrımcılık yasağının ve eşit muamele ilkesinin ihlal edilmediğinin ispat edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

51. Muhatap tarafından Kurumumuzun 25/8/2025 tarihli yazısıyla talep edilmesine rağmen başvuruya konu iddialarla ilgili olarak 2023-2024 eğitim-öğretim yılında başvuranın oğlundan sorumlu rehber personelin (hosteslerin) imzalı ifade tutanakları Kurumumuzla paylaşılmadığı gibi okul öncesi öğretmeni hakkında yürütülen inceleme ve soruşturma kapsamında da ilgili rehber personelin ifadelerine başvurulmadığı görülmektedir. Bunlara ek olarak başvuranın oğlundan sorumlu rehber personele yönelik 2023-2024 eğitim-öğretim yılına ait görev talimatı, Kurumumuzun 18/9/2025 tarihli yazısıyla talep edilmiş; muhatap tarafından ise 2024-2025 eğitim-öğretim yılına ait görev talimatı Kurumumuzla paylaşılmıştır. Söz konusu rehber personele yönelik 2024-2025 eğitim-öğretim yılına ait görev talimatı incelendiğinde, “İlgi (a) Yönetmelik’in (Milli Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği) 15’inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan düzenleme ve Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün ilgi (d) yazıları birlikte değerlendirildiğinde, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması, sınıfa kayıtlı tüm öğrencilerin eğitim öğretim faaliyetlerinden en üst düzeyde yararlanabilmesi, özellikle tuvalet becerisine sahip olmayan öğrencilerin de eğitime erişimlerinin sağlanabilmesi bakımından söz konusu öğrencilerin özel nitelikli ihtiyaçlarının öncelikle kendilerine refakat eden velileri tarafından karşılanması, ancak söz konusu öğrencilere velilerinin refakat etmesinin fiilen imkansız olması ve okulda öğrencilerin bu nitelikteki ihtiyaçlarını karşılayacak başka personel bulunmaması hallerinde, okul/kurum müdürü tarafından rehber personele söz konusu öğrencilerin özel nitelikli ihtiyaçlarının giderilmesinin görev olarak verilebileceği değerlendirilmektedir.” ifadelerine yer verildiği görülmektedir.

52. Her şeyden önce ifade edilmesi gerekir ki; İdare Hukuku ilkeleri uyarınca ilgililerin görev ve sorumlulukları mevzuatta sayılanlarla sınırlı olup mevzuatta sayılanların haricinde ilgililere başka bir görev ve sorumluluğun yüklenmesi mümkün değildir. Bu kapsamda daha öncesinde de ifade edildiği üzere; Milli Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği’nin 15’inci maddesindeki ilgili düzenleme uyarınca rehber personelin görevinin “*Eğitim ve öğretim saatlerinde okul/kurumda bulunmak ve sorumluluğunda olan öğrenci/kursiyerlere sağlık, beslenme, öz bakım ve temizlik konularında yardımcı olmak*” ile sınırlı olduğu ve tuvalet eğitimiyle ya da doğrudan öz bakım becerilerinin kazandırılmasına yönelik bir görevinin bulunmadığı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

değerlendirilmektedir. Öte yandan her ne kadar BEP'in uygulanmasında ve değerlendirilmesinde görev ve sorumluluklarının bulunduğu değerlendirilse de mezkûr Yönetmelik'in 57'nci maddesi gereğince öğrencilerin tuvalete götürülmesinde öğretmenlerin de görev ve sorumluluklarının bulunmadığı, aksi bir yaklaşımın öğretmenin mesleki vazifesinin gereklilikleri ile bağdaşmayacağı değerlendirilmektedir. Bu kapsamda adı geçen Anaokulunda eğitim gören bütün engelli çocukların eğitim hayatına erişimlerinin en üst düzeyde sağlanabilmesi ve personel kaynağının etkin bir biçimde kullanılabilmesi amacıyla henüz tuvalet eğitimi alışkanlığı kazanamamış öğrencilerin eğitime erişimlerinin sağlanabilmesi bakımından söz konusu öğrencilerin özel nitelikli ihtiyaçlarının refakat etme konusunda fiili bir imkânsız durumu olmayan velilerince karşılanmasının beklenmesinin makul olduğu değerlendirilmektedir. Bununla birlikte somut olay bakımından söz konusu görev talimatının 2024-2025 eğitim-öğretim yılı için geçerli olduğu ve okul öncesi öğretmeni hakkında yürütülen inceleme ve soruşturma kapsamında verilen ifadelerde öğrencilerin rehber personelce tuvalete götürüldüğünün, öğrencilerin rehber personele alışamadıklarında velilerin okula davet edildiğinin ifade edildiği görülmektedir. Bu nedenle 2023-2024 eğitim-öğretim yılında yaşanan olaylarla ilgili olarak 2024-2025 eğitim-öğretim yılına ait söz konusu görev talimatının muhatap tarafından ayrımcılık yasağının ve eşit muamele ilkesinin ihlal edilmediğinin ispat edilmesi konusunda yeterli olmadığı değerlendirilmektedir.

53. Diğer yandan Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nin "Özel eğitimin temel ilkeleri" başlıklı 5'inci maddesi ile "Özel eğitim ihtiyacı olan bireyler için gündüzlü özel eğitim okullarına kayıta tuvalet eğitimi kazanmış olma şartı aranmaz." hükmünü ihtiva eden 34'üncü maddesinin altıncı fıkrası birlikte değerlendirildiğinde, gündüzlü özel eğitim okullarında engelli öğrencilerin özel eğitim hakkından anlamlı bir şekilde faydalanmasını desteklemek amacıyla öğrenciyi sosyal ve fiziksel çevresinden mümkün olduğu kadar ayırmadan, toplumla etkileşim ve karşılıklı uyum sağlama sürecini kapsayacak şekilde, bireysel farklılıkları, gelişim özellikleri ve eğitim ihtiyaçları dikkate alınarak mevzuat kapsamında çalışmalar yürütülmesi ve ailelerin, özel eğitim sürecinin her aşamasına aktif katılmalarının sağlanması esastır. Buna ek olarak mezkûr Yönetmelik'in "Grup eğitime hazırlık uygulaması" başlıklı 16'ncı maddesinde "Özel eğitim programları uygulanan özel eğitim okulları ile bu programların uygulandığı sınıflarda tuvalet eğitimi kazanamamış, yoğun davranış problemleri gösteren ve grup eğitime uyum sağlayamayan öğrencilerin grup eğitime hazırlanması amacıyla bire bir eğitim uygulaması yapılır. Bu uygulamanın yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır: a) Uygulama, ders saatleri içerisinde okul yönetimince belirlenen uygun bir ortamda yapılır. b) Bu eğitimi alacak öğrencilerin tespiti ile öğrencilerin alacağı haftalık ders saati ve yürütülecek eğitim faaliyetlerine ilişkin planlama haftalık toplam ders saatinin %40'ını aşmayacak şekilde BEP geliştirme birimince yapılır. c) Öğrenciler bu uygulamanın dışında kalan sürelerde BEP geliştirme biriminin planlaması doğrultusunda eğitimlerine sınıflarında devam edebilirler. Bu kapsamda grup eğitime katılamayan öğrenciler için devam zorunluluğu aranmaz ve e-Okul Sisteminde devam zorunluluğu aranmamasına yönelik işlem yapılır. ç) Grup eğitime hazırlık uygulamalarını özel eğitim öğretmenleri yürütür." hükmü yer almaktadır. Diğer yandan mezkûr Yönetmelik'in "Bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme biriminin görevleri" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde "Özel eğitim programı uygulayan okullardaki öğrencilerden grup eğitime uyum sağlayamayanların grup eğitime hazırlanması amacıyla bire bir

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

eğitime başlamasına ve bire bir eğitimin sona erdirilmesine karar vermek" BEP Geliştirme Birimi'nin görevleri arasında sayılmıştır. Ayrıca mezkûr Yönetmelik'in "Okul müdürünün görev ve sorumlulukları" başlıklı 49'uncu maddesinin birinci fıkrasına göre "Müdür, Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri doğrultusunda okulun amaçlarına uygun olarak yönetilmesinden ve geliştirilmesinden sorumludur. Okul müdürünün özel eğitim hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin görev ve sorumlulukları şunlardır: (...) b) Özel eğitim hizmetlerinin yürütülmesi için gerekli kurulların, birimlerin oluşumu ile görev ve sorumluluklarını yerine getirmelerini sağlar. (...)" Mezkûr Yönetmelik'in "Öğretmenlerin görev ve sorumlulukları" başlıklı 57'nci maddesinin ikinci fıkrasına göre ise "Öğretmenler bu görevlerinin yanında aşağıdaki görevleri de yürütürler: a) BEP'in hazırlanmasında BEP geliştirme birimi ile iş birliği yapar. b) BEP'i uygular ve değerlendirir. (...)"

54. Kurumumuzun 18/9/2025 tarihli bilgi-belge talepli yazısıyla muhataptan başvuranın oğlu için 2023-2024 eğitim-öğretim yılında BEP geliştirme biriminin oluşturulup oluşturulmadığına ilişkin bilgi ve belge ile varsa toplantı tutanaklarının ve BEP dosyasının sunulması istenmiştir. Bu kapsamda muhatap tarafından Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı Geliştirme Komisyonu'nun oluşturulmasına ilişkin öğretmenler kurulu kararının, 28/9/2023 tarihli kaba değerlendirme formunun, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında başvuranın oğlu hakkında düzenlenen Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı'nın, 28/2/2024 ve 30/4/2024 tarihli Eğitsel Değerlendirme İstek Formları'nın (Yeniden İnceleme) dosyaya sunulduğu anlaşılmaktadır. Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı incelendiğinde, söz konusu Plan'ın rehber öğretmen, sınıf öğretmenleri ve birim başkanı tarafından imzalandığı, ancak öğrenci velisi tarafından imzalanmadığı, ayrıca söz konusu Plan'ın ailenin bilgisine sunulduğunun da dosya kapsamında ortaya konulmadığı görülmektedir. Diğer yandan başvuranın oğluyla ilgili olarak BEP Geliştirme Birimi toplantılarının gerçekleştirildiğini gösterir bir bilgi ve belge de dosyaya ibraz edilmemiştir. Bu kapsamda gerek Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı'nın hazırlık sürecinde gerek BEP Geliştirme Birimi toplantıları yoluyla başvuranın oğlunun tuvalet becerilerinin geliştirilmesine kadar geçen süreçte aile ile gerekli iş birliğinin yapıp yapılmadığına ve diyalogun sağlanıp sağlanmadığına ilişkin husus ortaya konulmamıştır. Öte yandan öğrencinin özel eğitim hakkından anlamlı bir şekilde faydalanmasını desteklemek amacıyla öğrenciyi sosyal ve fiziksel çevresinden mümkün olduğu kadar ayırmadan, toplumla etkileşim ve karşılıklı uyum sağlama sürecini kapsayacak şekilde, bireysel farklılıkları, gelişim özellikleri ve eğitim ihtiyaçları dikkate alınarak mevzuat kapsamında öğrenciye yönelik grup eğitimine hazırlayıcı ne gibi çalışmaların yürütüldüğü bakımından da muhatap tarafından gönderilen bilgi ve belgeler çerçevesinde etraflıca bir değerlendirme yapılamamaktadır.

55. Dolayısıyla dosyada yer alan tüm bilgi ve belgeler incelendiğinde, okul öncesi öğretmeni hakkında yürütülen inceleme ve soruşturmada; başvuranın oğlunun tuvalet becerilerinin geliştirilmesine kadar geçen süreçte aile ile gerekli iş birliğinin yapıp yapılmadığına ve diyalogun sağlanıp sağlanmadığına ilişkin hususlar bakımından BEP kapsamında herhangi bir değerlendirmenin yapılmadığı, Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği çerçevesinde öğrenciye yönelik tuvalet ihtiyacının giderilmesine ilişkin öz bakım becerilerinin geliştirilmesine yönelik grup eğitimine hazırlayıcı ne gibi çalışmaların yürütüldüğünün incelenmediği, gerek okul öncesi öğretmeni hakkında yürütülen inceleme ve soruşturmaya ilişkin bilgi ve belgeler gerek 7/10/2025 tarihli tutanak incelendiğinde, öğrencinin tuvalete ilişkin öz bakım becerisinin kazandırılmasına yönelik tuvalet eğitimi sorumluluğunun tek taraflı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

bir karar ile rehber personele yüklendiği, öte yandan başvuranın oğlundan sorumlu olan ve olaylarla ilgili bilgi sahibi olabilecekleri değerlendirilen rehber personelin de ifadelerine başvurulmadığı anlaşılmaktadır.

56. Sonuç olarak, muhataba bağlı Anaokulunda yaşandığı belirtilen ayrımcı muamelelere ilişkin olarak 50'nci paragrafta yer alan başvuran iddialarının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığı ortaya koyulmasına rağmen muhatap tarafından bu muamelelerin araştırılmasında gerekli makul çaba gösterme, tarafsız ve nesnel değerlendirmede bulunma ve kanaatlerini gerekçelendirme yükümlülüklerinin gereği gibi yerine getirilmediği, bu anlamda inceleme ve soruşturma raporunun hukuken geçerli, objektif, tereddüde yer vermeyecek ölçüde gerekli bilgi ve belgeler çerçevesinde hazırlanmadığı ve eksik inceleme sonucu düzenlendiği değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda Kurumumuzca yapılan inceleme neticesinde muhatap tarafından ayrımcılık yasağının ve eşit muamele ilkesinin ihlal edilmediğinin ispatlanamadığı değerlendirildiğinden 50'nci paragrafta yer alan iddialar kapsamında başvuranın oğluna yönelik engellilik temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edildiği kanaatine varılmıştır.

57. Somut olayda gerçekleşen ihlalin etki ve sonucunun ağırlığı, eğitim hizmetinin yürütülmesinde muhatabın mevzuat uyarınca sahip olduğu yetkinin çerçevesi göz önünde bulundurularak muhataba 50.000,00 TL idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.

V. KARAR

A. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞININ İHLAL EDİLDİĞİNE,

B. Muhatap Gebze Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü hakkında 50.000,00 TL (ElliBin TL) İDARİ PARA CEZASI UYGULANMASINA,

C. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

Ç. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

24/12/2025 tarihinde İkinci Başkan Muhammet Ecevit CARTİ'nin karşı oyu ile OY ÇOKLUĞUYLA karar verildi.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Fahrettin ALTUN
Kurul Başkanı

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
II. Başkan

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Erol GÖKDÖL
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Evren BAŞAR
Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

e-imzalıdır

Av. Fatma ÇINAR
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Selami AÇAN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Melahat DEMİR
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Selma ÖZTÜRK PINAR
Kurul Üyesi

Dr. Ömer ÇELEN
Kurul Üyesi
(İzinli)

e-imzalıdır

Tayyip UÇAR
Kurul Üyesi

Ek: 2025/893 ... Kurul Kararı İkinci Başkan Muhammet Ecevit CARTİ Karşı Oyu (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

KARŞI OY GEREKÇESİ

Karar Adı : ...
Karar Numarası : 2025/893

Başvuranın, otizm spektrum bozukluğu ile dil ve konuşma güçlüğü olan oğlunun eğitim aldığı anaokulunda ayrımcı muamelelere maruz kaldığı ve görev gereklerini yerine getirmeyen okul öncesi öğretmeninin eylemlerinin yaptırımsız kaldığı iddialarına ilişkin başvurusu hakkında Kurulumuz tarafından engellilik temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edildiği yönünde karar verilmiştir.

Kararda, başvuranın iddialarının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emare ve karine oluşturan olguları ortaya koyduğu, bu aşamadan sonra 6701 sayılı TİHEK Kanunu'nun 21'inci maddesine göre muhatap tarafından ayrımcılık yasağının ve eşit muamele ilkesinin ihlal edilmediğinin ispat edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeye birlikte muhatap Gebze Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından ayrımcılık yasağının ve eşit muamele ilkesinin ihlal edilmediğinin ispatlanamadığı kanaatine varılmıştır. Ancak, başvuru kapsamında gerek başvuranın iddiaları gerekse de muhatabın sunduğu yazılı görüş incelendiğinde; ihlal kararına esas teşkil eden hususların çoğunlukla ispatı mümkün olmayan, iki kişi arasında geçen ifadelere dayandığı görülmektedir. Dosya kapsamındaki bilgi ve belgeler değerlendirildiğinde; başvuranın oğlunun engellilik temelinde farklı bir muameleye maruz kaldığı yönünde kuvvetli emare veya karine oluşturan olgular ortaya konulamadığı ve ayrımcılık iddiasını destekler mahiyette bir delil ileri sürülemediği görülmekte ve başvuranın iddialarının söylem düzeyinde kaldığı anlaşılmaktadır.

Ayrıca, okul öncesi öğretmeni hakkında yürütülen inceleme ve soruşturma neticesinde muhakkik tarafından; başvuran velinin iddiaları bakımından idarenin ilgisiz olmadığı, resmi olarak yapılması gereken denetim ve bildirimlerin yapıldığı ve öğretmenin suçlanmasının yersiz olduğu gerekçeleriyle ilgili hakkında işlem tayinine gerek bulunmadığı yönünde kanaate varılmıştır.

Yukarıda açıklanan hususlar çerçevesinde sayın çoğunluğun kararına iştirak edilememiştir.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
II. Başkan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :